

BODiE
Grupa SGB

Implikacje obniżki stóp procentowych NBP – zagrożenia i szanse dla sektora banków spółdzielczych

Prowadzący: Piotr Mielus, Tomasz Mironczuk

Warszawa, 4 maja 2020

Główne zagadnienia

- Zmiana stóp NBP – przyczyny i założenia
- Implikacje obniżki stóp na rynek depozytowy.
- Obserwacje rzeczywiste na bazie WKF (Wskaźnik Kosztu Finansowania)
- Zmiany na rynku depozytowym – możliwe zmiany strukturalne
- Implikacje obniżki stóp i kryzysu COVID19 dla rynku kredytowego
- Wpływ obniżki rentowność kredytów i na marżę odsetkową netto
- Możliwość wykorzystania WKF do poprawy zarządzania marżą odsetkową
- Możliwe działania w celu ochrony przed negatywnymi skutkami zmian na rynku stóp procentowych

Uwagi wstępne

– zarządzanie stopami procentowymi w banku

Kluczowe obszary:

- Wiedza merytoryczna
- Obserwacje otoczenia/bazy danych
- Narzędzia: raporty ryzyka, polityka zarządzania cenami,

Warunki skutecznego zarządzanie stopami procentowymi:

- Poprawne i zrozumiałe raporty ryzyka stóp procentowych i płynności
- Polityka cenowa
- Umowy z klientami

Uwagi wstępne

– Projekt WKF

WKF – Wskaźnik Kosztu Finansowania (więcej informacji na irf.org.pl)

Cel projektu:

- stworzenie bazy danych o rzeczywistych cenach po jakich są zawierane transakcje depozytowe z klientami banków
- przygotowanie narzędzia do wsparcia zarządzania banków w zarządzaniu kosztem pozyskania finansowania i zarządzania ryzykiem stóp procentowych
- opracowanie wskaźnika referencyjnego do stosowania w umowach finansowych, który będzie:
 - ✓ spełniał wymogi regulacyjne – zgodność z Rozporządzeniem BMR
 - ✓ odzwierciedlał ekonomikę funkcjonowania banków
 - ✓ zrozumiałą dla klientów

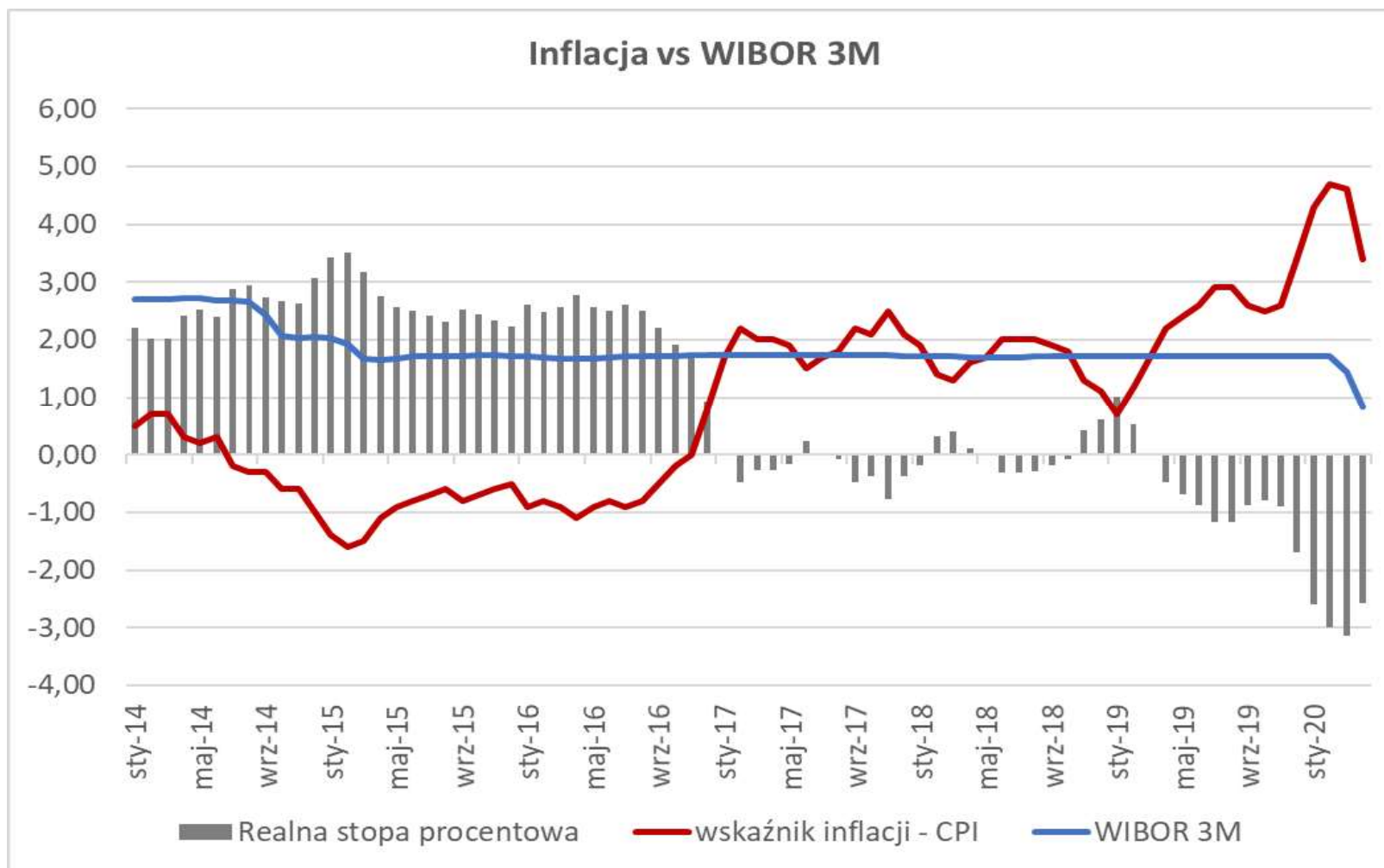

Zmiana stóp procentowych NBP

Implikacje dla rynku depozytowego

Spadek realnej stopy procentowej w PLN

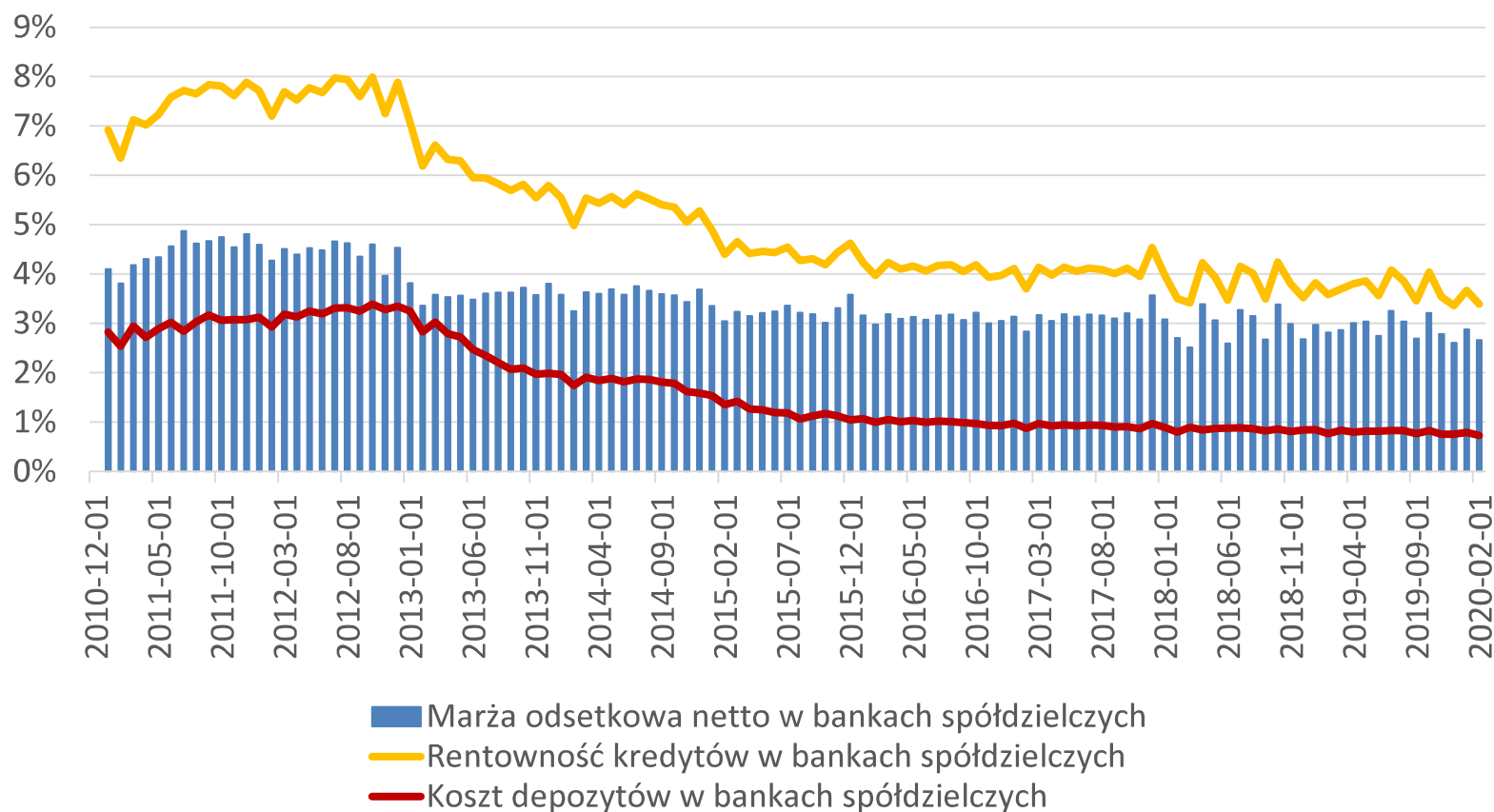

Źródło: IRF na podstawie danych GUS, Refinitiv

Jak zachowa się marża odsetkowa w czasie COVID-19?

Marża odsetkowa w sektorze banków spółdzielczych

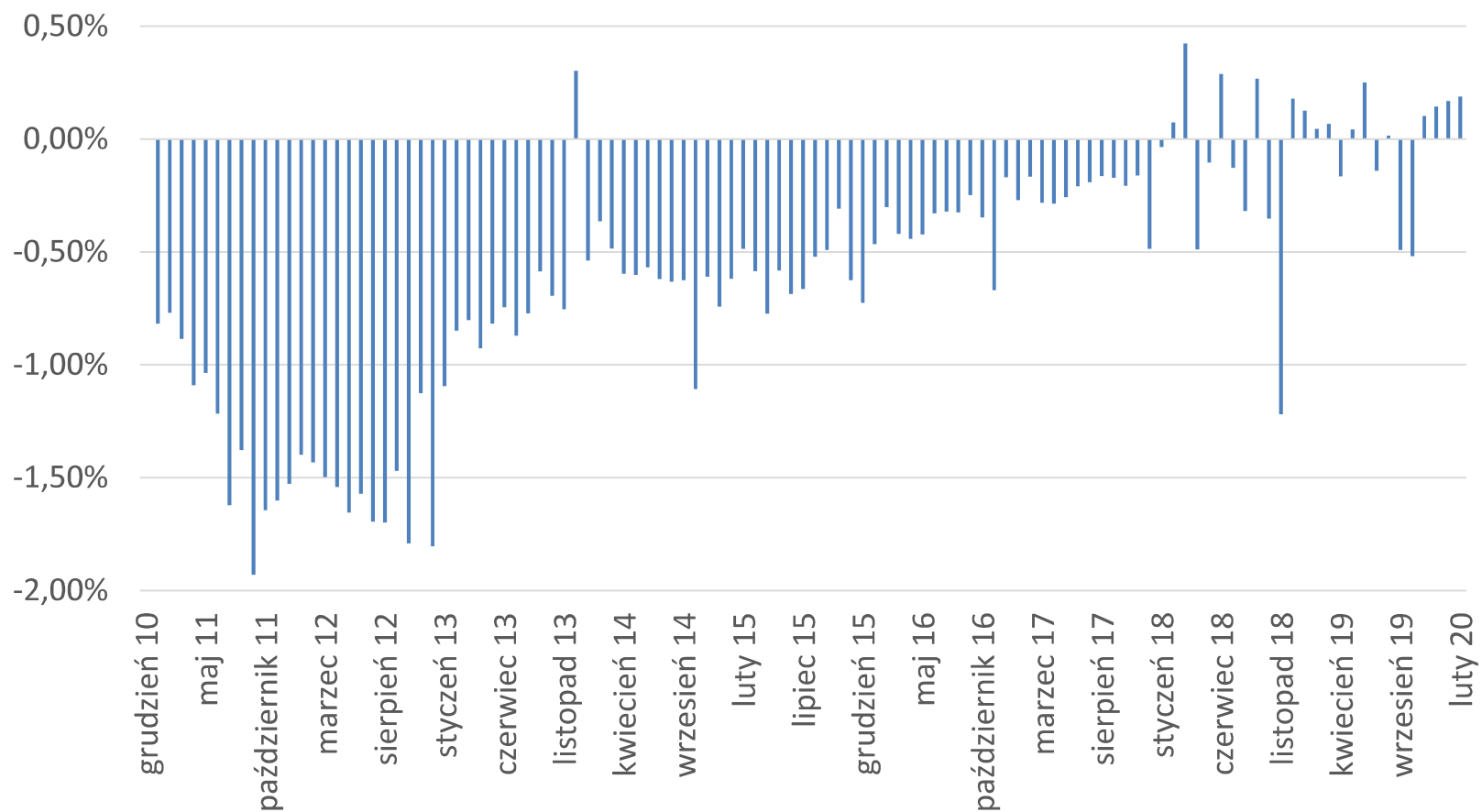

Źródło: IRF na podstawie danych KNF

Marża odsetkowa banków spółdzielczych uległa pogorszeniu względem innych banków z powodu niższej rentowności kredytów

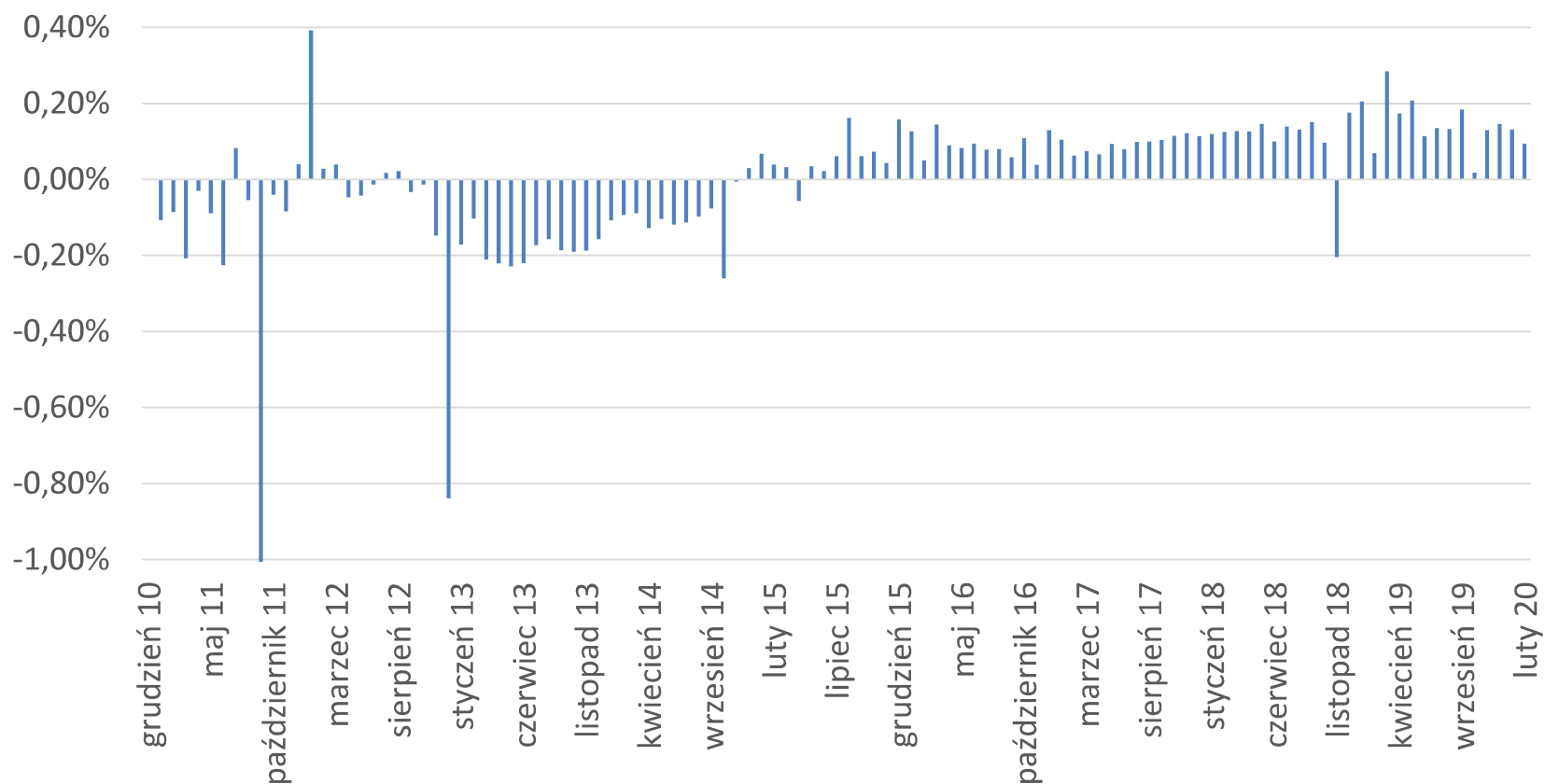
Różnica pomiędzy marżą odsetkową netto dla banków ogółem oraz dla banków spółdzielczych

Banki spółdzielcze od 2015 r. pozyskiwały pasywa taniej niż sektor bankowy ogółem

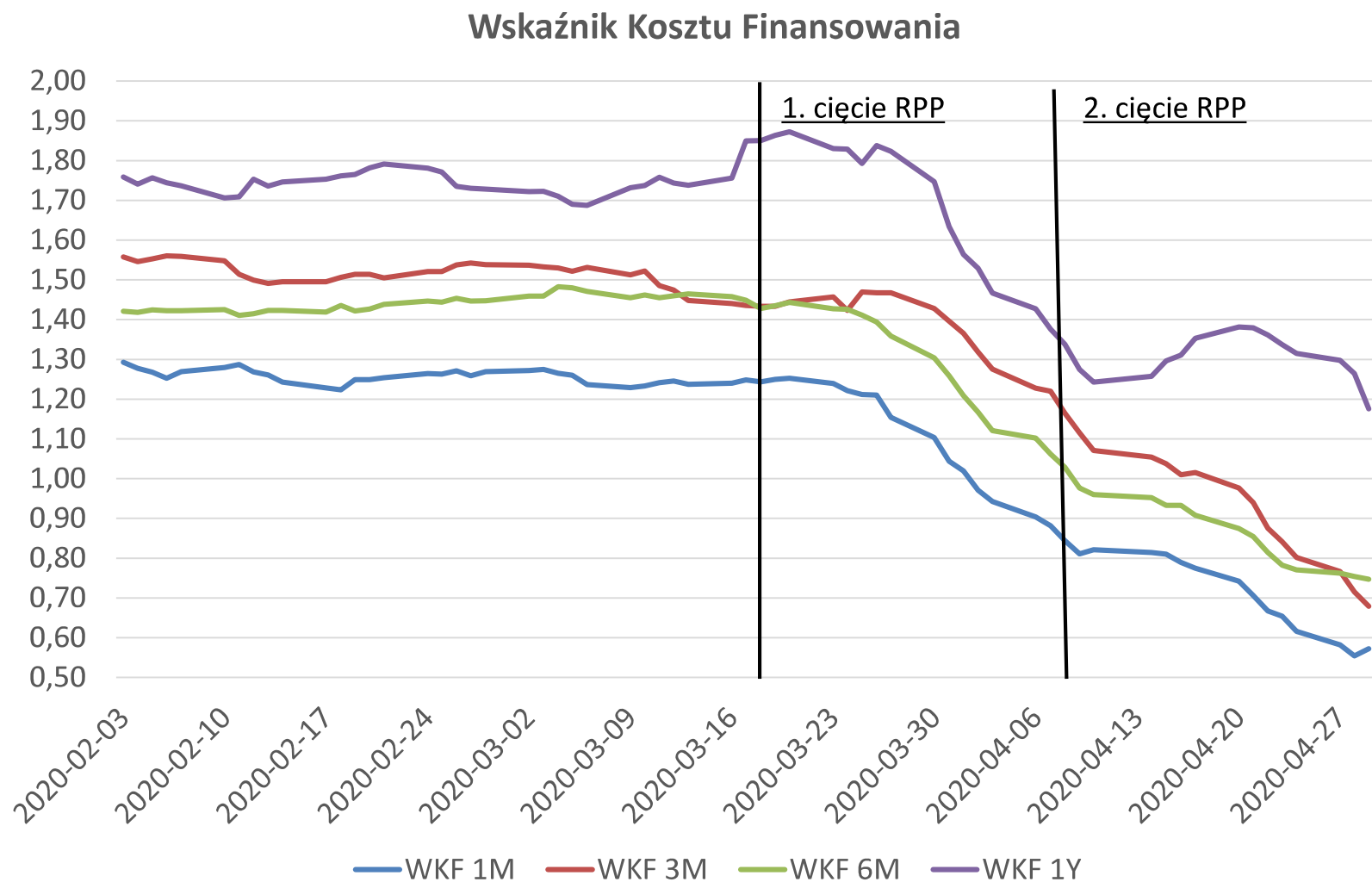

Różnica pomiędzy kosztem pasywów dla banków ogółem i banków spółdzielczych

Źródło: IRF na podstawie danych KNF

WKF jako źródło informacji cenowej

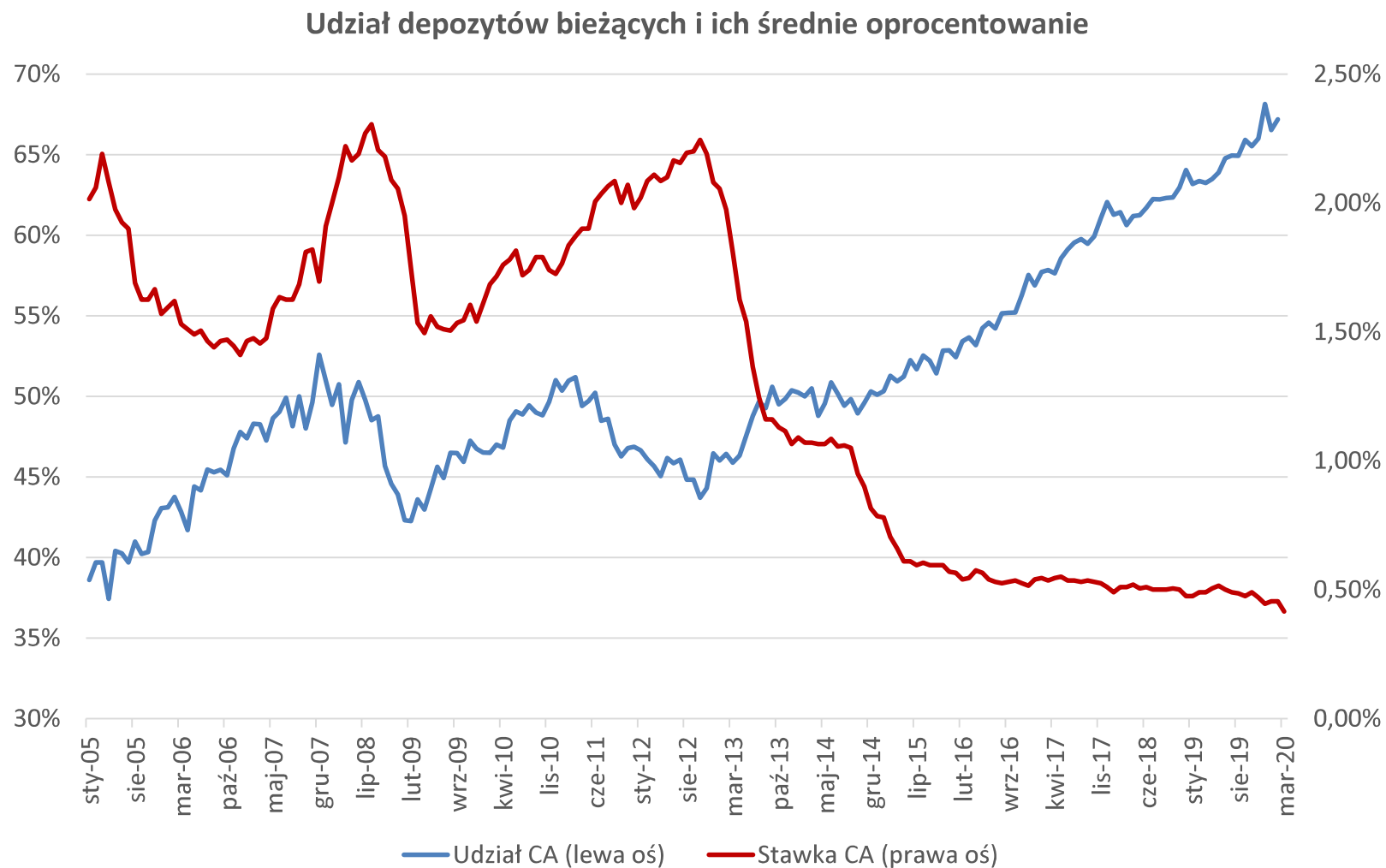

Źródło: IRF

Zmiana struktury pasywów sektora bankowego

Im niższe stopy, tym wyższy udział depozytów bieżących

Źródło: IRF na podstawie danych NBP

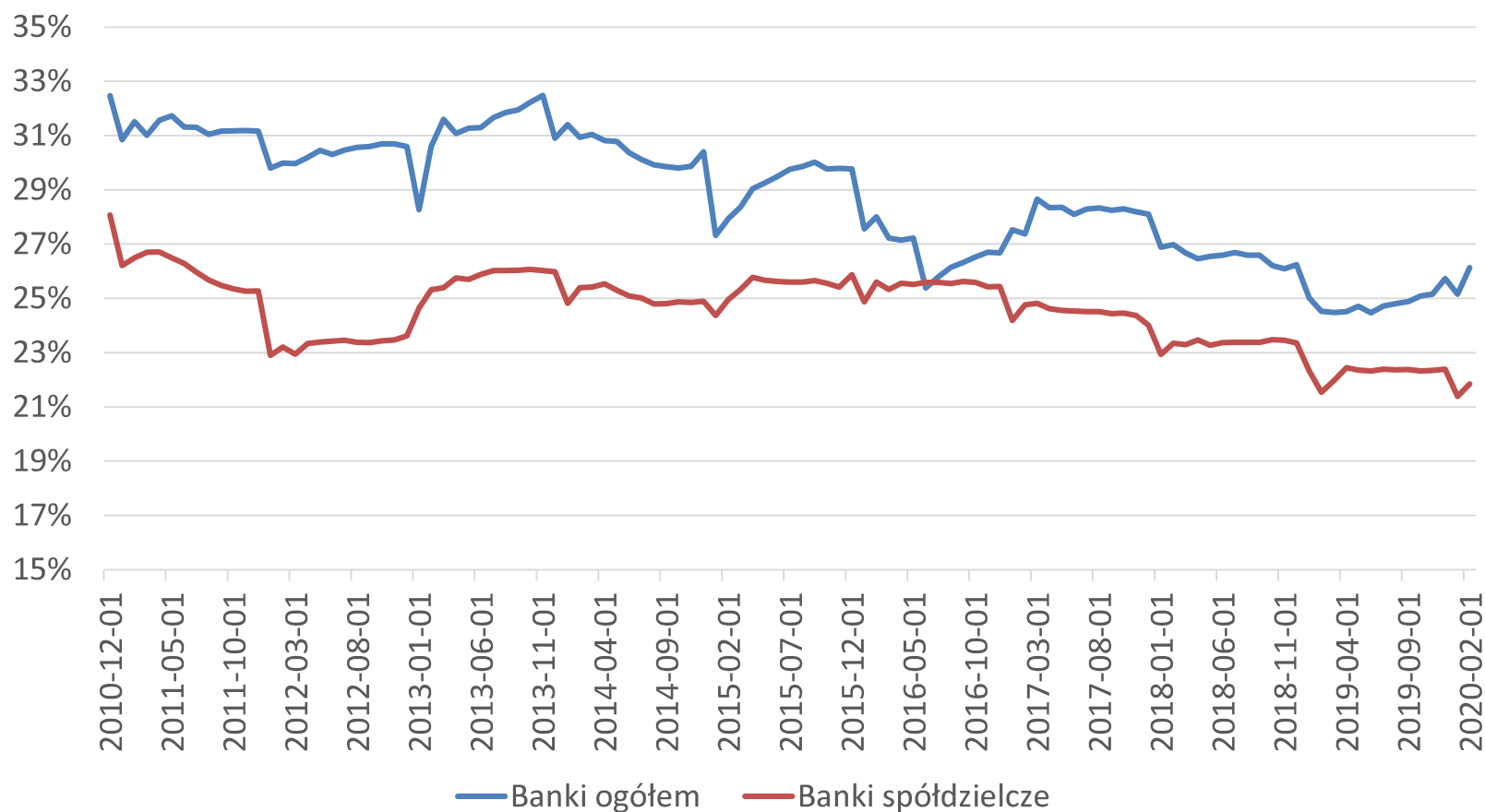

Potencjalne działania zabezpieczające rentowność banków

Udział prowizji spada a w bankach spółdzielczych jest relatywnie niski

Udział przychodów prowizyjnych w wyniku operacyjnym

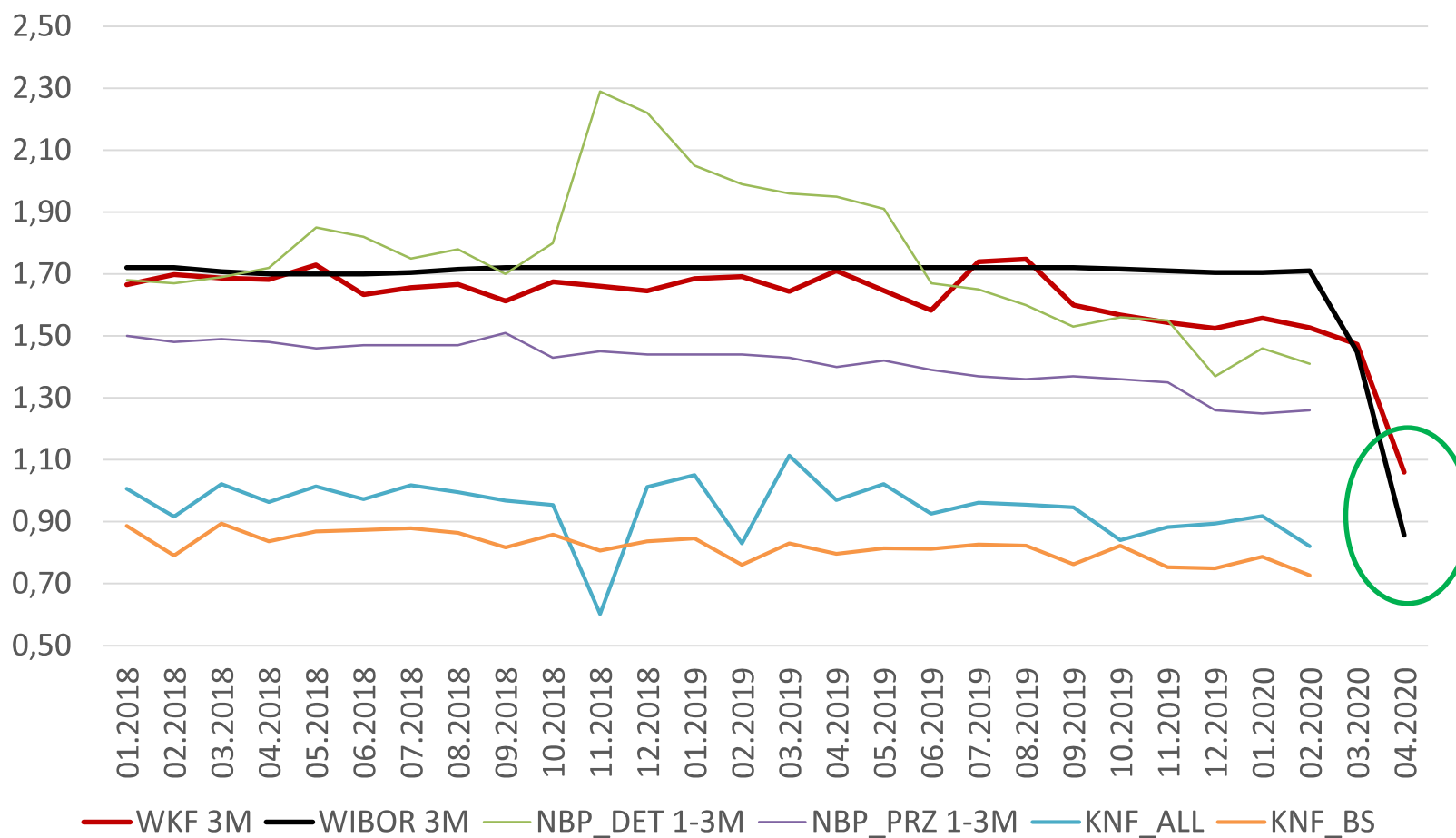

Źródło: IRF na podstawie danych KNF

Powszechnie dostępne dane są opóźnione i bardzo ogólne

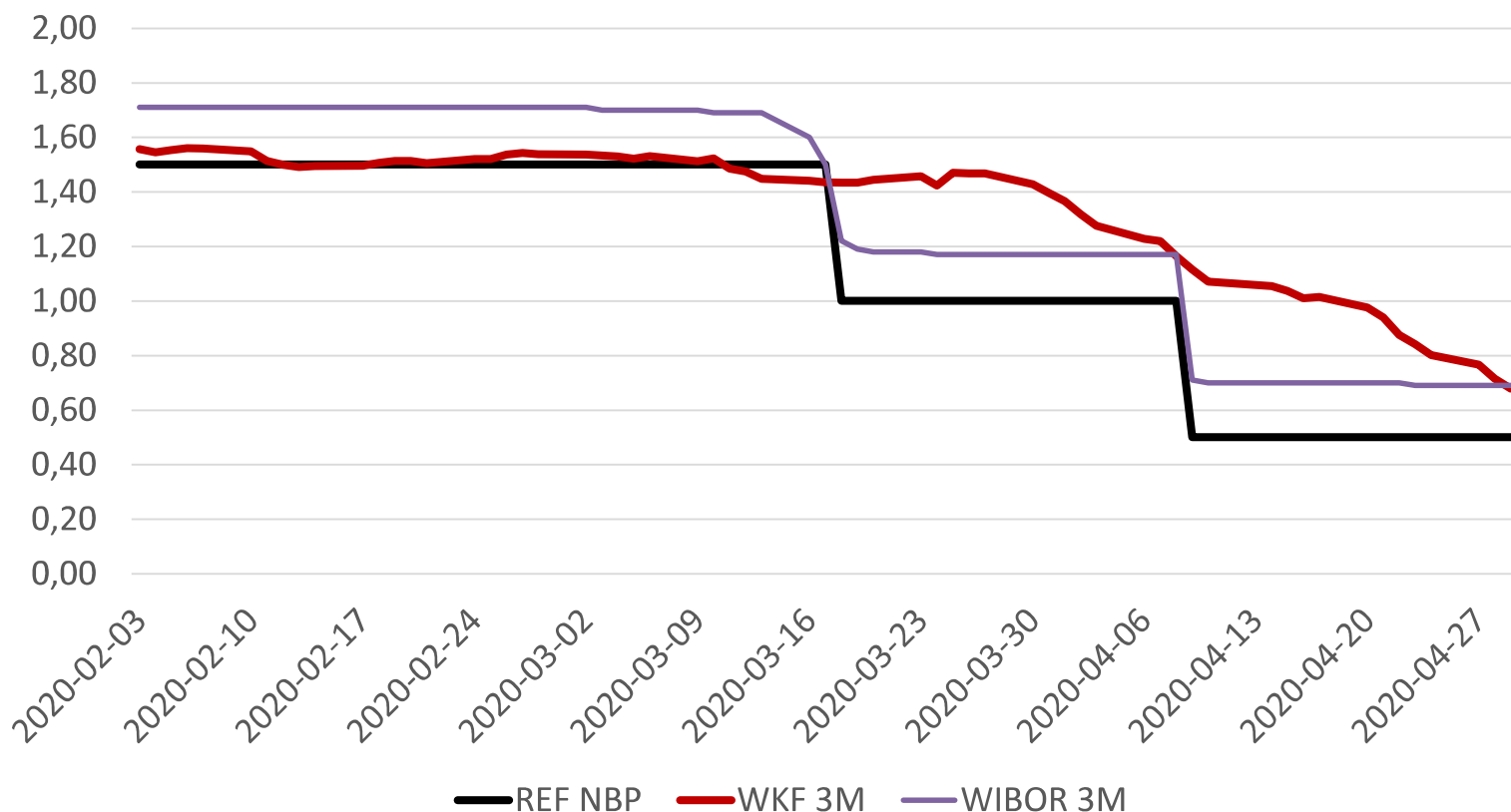
Średniomiesięczny koszt depozytów wg różnych źródeł

Źródło: IRF na podstawie danych KNF, NBP, Refinitiv

WKF na tle innych danych rynkowych

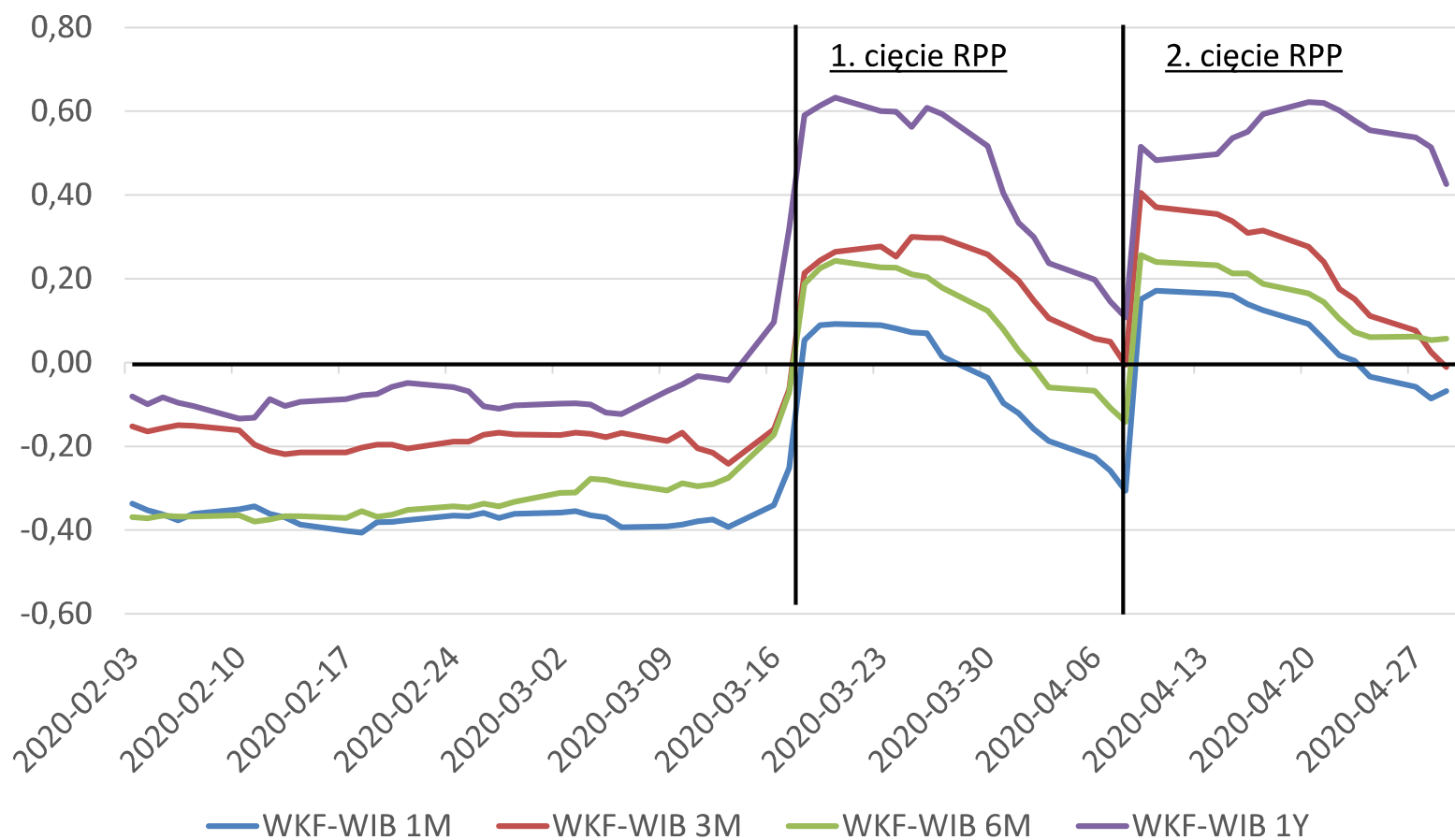
Zmiana WKF na tle WIBOR i stopy NBP

Źródło: IRF na podstawie danych NBP i Refinitiv

WIBOR reaguje natychmiast, ceny depozytów z opóźnieniem

Zmiana różnicy pomiędzy WKF a WIBOR dla poszczególnych terminów

Źródło: IRF na podstawie danych Refinitiv

Ryzyko dla banków spółdzielczych

- Dla kredytów zmiennoprocentowych, rentowność aktywów zależy od stawki WIBOR, która jest wyznaczana przez wąskie grono banków komercyjnych
- Stawka WIBOR reprezentuje oprocentowanie lokat międzybankowych, które od ponad 10 lat nie są praktycznie zawierane
- Stawka WIBOR nie jest skorelowana z kosztem finansowania banków spółdzielczych [wykazało to badanie opublikowane w artykule: Mielus P. (2018), Koszt finansowania banków a ryzyko bazowe, Bezpieczny Bank, 3(72), s. 142-163]

Obszary ryzyka

- Wzrastające ryzyko makroekonomiczne (w tym potencjalna niestabilność finansów publicznych)
- Wzrost ryzyka kredytowego i płynności
- Ryzyko odpływu depozytów w warunkach utrzymującej się inflacji
- Możliwe dalsze obniżanie stóp przez NBP (ujemne stopy procentowe?)
- Zmiana nastrojów społecznych
- Zmienność wartości obligacji skarbowych

Jaka będzie inflacja w środowisku postkryzysowym?

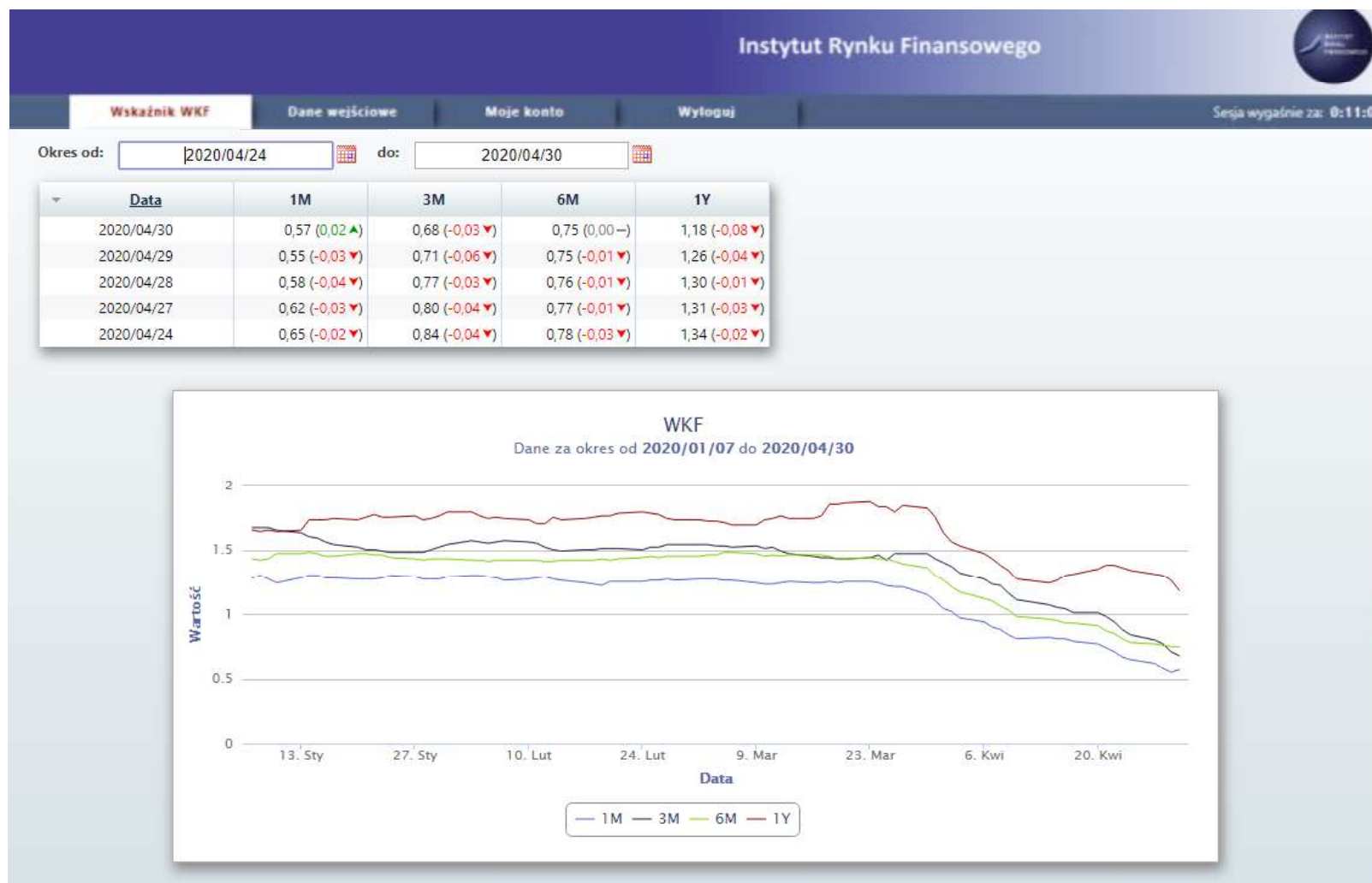
Czynniki proinflacyjne	Czynniki deflacyjne
Zerwanie łańcucha dostaw, szok podażowy	Ubożenie społeczeństwa (bezrobocie), szok popytowy
Osłabienie złotego, wzrost cen towarów importowanych	Ekstremalnie tanie ceny paliw, ograniczenie zużycia energii
Wzrost popytu na żywność, wzrost udziału żywności w koszyku konsumentów (zmiana składników koszyka CPI)	Społeczne dystansowanie się, ograniczanie zakupów
Wzrost podaży pieniądza (polityka taniego kredytu, luzowanie ilościowe)	Ostrożność banków w akcji kredytowej, wykorzystanie zwiększonej podaży pieniądza do zakupu papierów skarbowych i wzrostu rezerw
Szybszy powrót konsumentów niż producentów na rynek (opóźnienia we wznowieniu produkcji z powodu ograniczenia importu części składowych produkowanych towarów)	Szybszy powrót producentów niż konsumentów na rynek (upłynnianie zapasów po bardzo niskich cenach w celu uzyskania gotówki, ostrożność konsumentów – zdrowotna i finansowa)
Wzrost oczekiwań inflacyjnych (zamiana gotówki na towary przez ludność)	
Monetyzacja długu, polityka rządu sprzyjająca ujemnym realnym stopom procentowym w celu ograniczenia zadłużenia skarbu państwa	
Ryzyko stagflacji poprzez obniżenie zdolności produkcyjnych i dystrybucji dóbr w gospodarce	
Polityka taniego kredytu i subwencjonowania gospodarki przez rząd i jego agendy	
Susza ograniczająca zbiory zbóż, warzyw i owoców – wzrost cen żywności	

Potencjalne działania

- Poprawa poza-odsetkowych źródeł przychodów
- Wzrost marży kredytowej (ostrożna polityka kredytowa)
- Dostosowanie i różnicowanie cen depozytów
- Dostosowanie szybkości zmian oprocentowania depozytów do przewidywanych ryzyk

WKF jest dostępny na stronie www.irf.org

Kontakt

Instytut Rynku Finansowego

E-mail: irf@irf.org.pl

www.irf.org.pl

Tomasz Mironczuk

E-mail: tomasz.mironczuk@irf.org.pl

Piotr Mielus

E-mail: piotr.mielus@irf.org.pl

Krzysztof Gacek

E-mail: krzysztof.gacek@irf.org.pl

Marta Penczar

E-mail: marta.penczar@irf.org.pl